

Biskupský úrad Slovenskej evanjelickej a.v. cirkvi
v Srbsku a Čiernej Hore
Nový Sad, Vuka Karadžiča 2

ÚSTAVA

SLOVENSKEJ EVANJELICKEJ AUGSBURSKÉHO VYZNANIA CIRKVI
V SRBSKU A ČIERNEJ HORE

NOVÝ SAD

PREAMBULA

Slovenská evanjelická a.v. cirkev v Srbsku a Čiernej Hore, vychádzajúc z Písma svätého ako základného prameňa viery a pravidla života a z našich Symbolických kníh ako verného výkladu Písma svätého, veriac v Trojjediného Pána Boha,

vyznávajúc Ježiša Krista ako Hlavu všeobecnej kresťanskej cirkvi,

hlásiac sa do veľkej rodiny evanjelických cirkví doma a v zahraničí,

pripravená spolupracovať na poli ducha, charity a humanity aj s inými kresťanskými cirkvami a náboženskými spoločenstvami,

pevne odhodlaná rozvíjať a upevňovať svoju kresťanskú evanjelickú podstatu, zdokonaľovať svoju vnútornú organizáciu založenú na princípoch samosprávy, zodpovednosti a rovnoprávnosti všetkých jej členov bez ohľadu na rasu, jazyk, pohlavie a sociálne postavenia,

pokračovať pri pokrokových hlboko ľudských a kresťanských tradíciách svojich predkov,

a podľa evanjelia Kristovho rozširovať svoje duchovné pôsobenie, a tým zvyšovať vplyv a význam v živote slovenskej komunity v Srbsku a Čiernej Hore,

prostredníctvom svojich zástupcov na Synode schvaľuje a vyhlasuje

ÚSTAVU

SLOVENSKEJ EVANJELICKEJ AUGSBURSKÉHO VYZNANIA CIRKVI V SRBSKU A ČIERNEJ HORE

I. ZÁKLADNÉ A ZÁSADNÉ USTANOVENIA

Článok 1

Slovenská evanjelická augsburského vyznania cirkev v Srbsku a Čiernej Hore (ďalej: SEAVC, resp. cirkev) je spoločenstvo kresťanov – evanjelikov augsburského vyznania, ktorí uznávajú za prameň viery a pravidlo života jedine Písmo sväté, vysvetľované v duchu jej Symbolických kníh.

Príslušnosť k cirkvi sa zakladá na Svätom krste.

Člen cirkvi je každý pokrstený evanjelik, ktorý prebýva v jednom zo zriadených cirkevných zborov, vo filii alebo v diaspóre, žije podľa učenia cirkvi a dáva svoj prínos k duchovnému a hmotnému pôsobeniu cirkvi.

Článok 2

SEAVC je nezávislou samosprávnou cirkvou plniacou svoje poslanie a pôsobiacou na celom území Srbska a Čiernej Hory.

SEAVC môže na základe medzinárodných dohôd pôsobiť aj mimo územia Srbska a Čiernej Hory.

Článok 3

SEAVC je oddelená od štátu a slobodná vo vykonávaní náboženských vecí a obradov, rovnoprávna s ostatnými tradične štátom uznávanými cirkvami.

SEAVC v tom zmysle:

- a) pestuje vieru, mravno-náboženský, kultúrny a sociálny život svojich členov, vychováva k oddanosti Bohu a cirkvi v súlade so svojim kresťanským cirkevno-náboženským učením a v rámci štátnej Ústavy, resp. zákonov,
- b) šíri evanjelium Ježiša Krista na základe ktorého vyznáva a upevňuje vieru v Trojjediného Boha, svedčí o ňom a vstúpuje vieru do vedomia všetkých ľudí,
- c) slúži svojim členom predovšetkým službami Božími, zvestovaním slova Božieho a prisluhovaním sviatostí, náboženskou výchovou, poskytovaním duchovnej starostlivosti a materiálnej pomoci a vedie ich k vzájomnej úcte, podpore a tolerancii a k príkladnému kresťanskému a občianskemu životu,
- d) prispieva k rozširovaniu a upevňovaniu kresťanstva v spolupráci s inými kresťanskými cirkvami,
- e) usiluje sa v zmysle evanjelia, so všetkými ľuďmi dobrej vôle o uplatnenie lásky a o nastolenie spravodlivosti a pokojného života v spoločenskom živote.

Článok 4

SEAVC má právo nehatene a verejne vyznávať náboženstvo, verejne konať služby Božie a samostatne riadiť a spravovať svoje veci v rámci štátnej Ústavy a štátnych zákonov. Pri spravovaní cirkvi a jej orgánov príslušníci duchovného a svetového stavu majú rovnaké práva a povinnosti.

Článok 5

Prostredníctvom svojich najvyšších orgánov cirkev môže udržiavať bratsko-sesterské náboženské styky s evanjelickými cirkvami doma a v zahraničí. V zmysle ekumenizmu cirkev môže spolupracovať aj s inými kresťanskými cirkvami a náboženskými spoločenstvami.

Článok 6

Cirkev má právo:

1. ustáliť svoje cirkevné sviatky, služby Božie a ich poriadok, ako aj všetky svoje obrady,
2. voliť a prepúšťať svojich kňazov, hodnostárov a zamestnancov akéhokoľvek druhu a hodnosti, ktorí vo svojom cirkevno-úradnom pomere sú podriadení výlučne svojim cirkevným vrchnostiam a cirkevnej kázni,
3. usporiadať školy (náukobehy) pre výchovu kňazského a pomocného dorastu,
4. zakladať spolky pre podporovanie cirkevných záujmov a povedomého náboženského života, ktoré stoja pod správou a dozorom cirkvi,

5. vykonávať službu lásky a dobrosrdečnosti,
6. ustaľovať a prijímať od svojich členov členské poplatky, ako aj iné príspevky v súlade so zákonom,
7. samostatne manipulovať svojím hnutelným a nehnuteľným majetkom,
8. vydávať náboženské publikácie,
9. pôsobiť prostredníctvom verejných informačných prostriedkov.

Článok 7

Materiálne prostriedky nevyhnutné na krytie potrieb a pôsobenie cirkvi a jej ustanovizní sa uskutočňujú z nasledujúcich zdrojov:

1. z príjmov cirkevného majetku,
2. z dobrovoľných príspevkov jej členov a cirkevných poplatkov,
3. z darov a donácií,
4. z príjmov cirkevných ustanovizní,
5. zo štátnej podpory,
6. z iných prameňov.

Článok 8

Cirkev sa stará o vyučovanie náboženstva a pestovanie viery v rámci štátneho zákona a nariadení cirkevných vrchností.

Náboženskú výchovu konajú kňazi, učitelia náboženskej výchovy, katechéti, resp. iné na to pripravené osoby.

Článok 9

Najvyšším zákonodarným správnym orgánom moci cirkvi je Synoda.

Iné cirkevné orgány sú:

1. Predsedníctvo cirkvi
2. Synodálne presbyterstvo
3. Kňazská konferencia
4. Cirkevný súd
5. Hospodársko-finančný výbor
6. Dozorná rada

Článok 10

V cirkevných orgánoch osoby z duchovného stavu (kňazi) a z laického stavu majú rovnaké práva a povinnosti.

Článok 11

Cirkevný zbor ako samostatný cirkevný celok má právo vynášať svoje pravidlá v súlade s touto ústavou a štátnymi zákonmi.

Organizácia a práca cirkevného zboru sa upravuje štatútom. Štatúty schvaľuje synodálne presbyterstvo.

Článok 12

Nižšia cirkevná vrchnosť je podriadená vyššej cirkevnej vrchnosti, ktorej povinnosťou je bdieť nad tým, aby práva a povinnosti podriadených vrchností ostali neporušené.

Vyššia cirkevná vrchnosť má právo zrušiť z úradnej povinnosti záver nižšej vrchnosti, keď je záver v rozpore s cirkevným predpisom alebo štátnym zákonom, hoci sa proti tomu záveru nepodá odvolanie.

Proti každému uzneseniu cirkevno-samosprávneho celku sa môže podať odvolanie vyššej cirkevnej vrchnosti v 15-dňovej lehote od jeho schválenia, resp. oznámenia zainteresovaným. Podané odvolanie spravidla odročuje výkon popretého uznesenia, resp. rozhodnutia, pokiaľ cirkevným predpisom, resp. štátnym zákonom nie je inak určené.

Článok 13

O poradách a zasadnutiach cirkevno-samosprávnych telies a ich pracovných telies majú sa písať zápisnice, ktoré sa musia podpisovať (uhodnoverňovať).

V osobitnom registri sa evidujú dôležitejšie uznesenia, resp. rozhodnutia.

Článok 14

Práca cirkevných orgánov je verejná.

Verejnosť práce sa môže obmedziť, resp. vylúčiť z oprávnených dôvodov, o čom rozhoduje príslušný cirkevný orgán.

Článok 15

Cirkev tvoria cirkevné zbory ako jej základné jednotky. Z cirkevného zboru vychádza každá cirkevná moc.

Krajové senioráty sú formou koordinácie a zladžovania vnútromisijnej služby cirkevných zborov a jednotiek na území jednotlivého seniorátu.

Článok 16

V cirkvi sa úradne používa slovenský jazyk a písmo.

Článok 17

Evanjelické cirkevné slávnosti a sviatky sú:

1. všetky nedele,
2. Štedrý večer (24. decembra)
3. Prvá a druhá slávnosť vianočná (25. a 26. decembra)
4. Nový rok (1. januára)
5. Zjavenie Krista Pána (6. januára)
6. Veľký piatok
7. Prvá a druhá slávnosť veľkonočná
8. Vstúpenie Krista Pána na nebesá
9. Prvá a druhá slávnosť svätodušná.
10. Pamiatka Reformácie (31. októbra)
11. Jednotlivé cirkevné zbory môžu svätiť tradične zaužívané sviatky.

II. ČLENSTVO V CIRKVI

Vznik členstva cirkvi

Článok 18

Členstvo v SEAVC sa nadobúda krstom svätým alebo prijatím do cirkvi toho, kto bol pokrstený v inej kresťanskej cirkvi.

Krst dieťaťa sa vykonáva v krátkom čase po jeho narodení. Z odôvodniteľných príčin možno dieťa pokrstiť aj v neskoršom veku. Nepokrstenú osobu, ktorá požiada o prijatie do SEAVC, treba pokrstiť i v dospelom veku.

Pokrstené dieťa sa stáva členom cirkevného zboru jeho rodičov alebo jedného z nich. Dospelá osoba prijatá do SEAVC sa stáva členom cirkevného zboru, v ktorom sa jej prijatie uskutočnilo.

Zánik členstva v cirkvi

Článok 19

Členstvo v SEAVC zaniká vystúpením, vylúčením, úmrtím a vyhlásením za mŕtveho. Vylúčiť zo SEAVC možno len z dôvodov ustanovených v tejto ústave.

Práva a povinnosti člena cirkvi

Článok 20

Člen SEAVC má najmä tieto práva:

- a) zúčastňovať sa v činnosti cirkvi, predovšetkým cirkevného zboru,
- b) zúčastňovať sa na službách Božích a prijímať prostriedky milosti Božej,
- c) žiadať duchovnú a materiálnu pomoc v núdzi a využívať služby cirkevnej charity,
- d) voliť a byť volený do cirkevných orgánov,
- e) predkladať žiadosti, návrhy a podnety cirkevným orgánom a cirkevným predstaviteľom,
- f) zúčastňovať sa na zasadnutiach zborových konventov, vyjadrovať sa k veciam, ktoré sú predmetom ich rokovaní a hlasovať o nich,
- g) dožadovať sa ochrany svojich práv pred cirkevnými orgánmi a cirkevnými súdmi.

Právo voliť a byť volený na zborovom konvente nadobúda člen cirkvi po dosiahnutí plnoletosti.

Článok 21

Všetci členovia SEAVC bez ohľadu na rasu, pohlavie, jazyk, sociálne a spoločenské postavenia majú rovnaké práva.

SEAVC v záujme lepšieho pochopenia Božieho slova slúži svojim veriacim v ich rodnom jazyku. V národnostne zmiešaných cirkevných zboroch sa služby Božie konajú nielen v slovenskom jazyku, ale aj v jazyku iných národov.

Článok 22

Člen SEAVC má najmä tieto povinnosti:

- a) zúčastňovať sa na službách Božích a prijímaní sviatostí,
- b) žiť príkladným kresťanským životom v rodine i v spoločnosti a vychovávať svoje deti v evanjelickom duchu,
- c) rozširovať a prehĺbovať svoje duchovné vedomosti, zúčastňovať sa na náboženskej výchove a pristúpiť ku konfirmácii,
- d) zúčastňovať sa na činnosti cirkvi, najmä v cirkevnom zbere, a prispievať na výdavky tejto činnosti,
- e) podľa svojich schopností a možností prijímať a plniť úlohy a funkcie v cirkvi,
- f) dodržiavať ustanovenia tejto ústavy, cirkevné zákony a nariadenia, plniť rozhodnutia cirkevných orgánov a cirkevných predstaviteľov a podrobiť sa rozhodnutiam cirkevných súdov.

Konfirmáciu absolvujú členovia cirkvi vo veku 12 rokov a starší.
Pred konfirmáciou sa koná konfirmačná príprava.

Článok 23

SEAVC požaduje od svojich členov, aby žili príkladným kresťanským životom, dodržiavali zásady kresťanskej mravnosti a občianskej spolupatričnosti a zákony štátu. Cieľavedomou náboženskou a etickou výchovou bojuje proti nemravnosti a iným protispoločenským javom. Za porušovanie pravidiel mravného života a cirkevných zákonov uplatňuje preto voči svojim členom disciplinárne opatrenia.

Článok 24

SEAVC považuje za základ cirkevného a občianskeho spoločenstva kresťanskú rodinu. Všetkými prostriedkami sa usiluje, aby rodinný život jej členov bol harmonický a všeobecne príkladný. Sledujúc tento cieľ, vedie svojich, najmä mladých členov k tomu, aby vstupovali do manželstva rozvážne a manželstvá uzavierali cirkevným spôsobom. Uzavierať manželstvo môžu členovia cirkvi zásadne až po dosiahnutí plnoletosti. V nižšom veku môže člen cirkvi uzavrieť manželstvo len so súhlasom občianskeho súdu. SEAVC, vychádzajúc z Písma svätého, čelí všetkými prostriedkami duchovného vplyvu narušovaniu a rozvracaniu manželstva.

Cirkevná disciplína

Článok 25

SEAVC uskutočňuje cirkevnú disciplínu predovšetkým náboženskou výchovou a osobným príkladom svojich predstaviteľov. Proti porušovaniu cirkevnej disciplíny bojuje opatreniami napomínajúcej lásky. Disciplinárne postihovanie uplatňuje len v prípadoch závažného porušenia cirkevnej disciplíny.

Podrobnosti o disciplinárnom stíhaní a disciplinárnom konaní upravujú osobitné cirkevné pravidlá.

Vylúčenie zo SEAVC ako disciplinárny trest možno uložiť len tomu, kto hrubo poruší Božie prikázania, vedome koná proti životným záujmom cirkvi, vedie nemravný, nečestný a pohoršujúci život.

Vylúčiť člena z cirkvi môže len Synoda na návrh synodálneho presbyterstva 2/3 väčšinou súhrnného počtu svojich členov.

III. CIRKEVNÝ ZBOR

Článok 26

Cirkevný zbor je prvostupňové cirkevno-samosprávne a právne teleso, organizované pre spoločné náboženské bohoslužby, vierouku, kresťansko-evanjelickú výchovu vo všetkých iných cirkevných činnostiach, resp. pre vnútornú cirkevnú správu a spravovanie majetku. Cirkevné zbory volia podľa ústavy a podľa pravidiel svojho štatútu svojich kňazov a iných cirkevných zamestnancov, hodnostárov a svojich delegátov (predstavitel'ov) do vyšších cirkevných orgánov.

Článok 27

Každý cirkevný zbor má svoj ustálený obvod pôsobnosti, ktorý sa môže rozprestierať aj na území viacerých jednotiek lokálnej samosprávy (obcí, resp. miest v štáte).

Každé osídlenie, v ktorom žijú evanjelici a.v., patrí jednému cirkevnému zboru, resp. filii.

Článok 28

Organizované cirkevné zbory s farským úradom, sú materské zbory a tie, ktoré nemajú farský úrad, sú filiálne zbory.

Tie osady, v ktorých žijú evanjelici a.v. bez miestnej cirkevnej organizácie, tvoria diaspóry patriace k niektorému materskému zboru.

Pomer medzi materským a filiálnym zborom je upravený štatútom.

Článok 29

Každý príslušník SEAVC v Srbsku a Čiernej Hore sa stáva údom toho cirkevného zboru, v ktorom býva a len v tom zbere vykonáva svoje práva a povinnosti.

Každý príslušník SEAVC v SČH môže byť riadnym členom len v jednom cirkevnom zbere.

Článok 30

Zborový konvent, presbyterstvo a predsedníctvo so zborovou správou spravujú v rámci im patriacej právomoci cirkevný zbor.

Článok 31

Najvyšším orgánom cirkevného zboru je zborový konvent, ktorý tvoria plnoletí členovia cirkevného zboru.

Zborový konvent plní najmä tieto úlohy:

1. stará sa o cirkevný a mravno-náboženský život v cirkevnom zbore,
2. rozhoduje o organizačných a hospodárskych záležitostiach cirkevného zboru, schvaľuje jeho rozpočet a záverečné účty,
3. zriaďuje a zrušuje účelové zariadenia cirkevného zboru,
4. volí a odvoláva zborových predstaviteľov – delegátov na Synodu, a to na každých začatých 1000 duší jedného predstaviteľa, ktorému vydá poverujúcu listinu, a s poradným právom podľa potrieb zboru a najmä zastupovania filií v zložení cirkevného zboru,
5. schvaľuje cirkevno-zborovú pôžičku,
6. vykonáva kúpu a predaj cirkevného majetku so súhlasom synodálneho presbyterstva,
7. volí farára a zamestnancov cirkevného zboru a ustalaťuje ich príslušnosti,
8. prijíma štatút a iné právne dokumenty cirkevného zboru,
9. rieši apeláty proti rozhodnutiam zborového presbyterstva,
10. vybavuje všetky iné cirkevno-zborové záležitosti v súlade s touto ústavou a štatútom cirkevného zboru.

Zborový konvent sa schádza podľa potreby, najmenej raz do roka. Konventu majú predchádzať služby Božie.

Zborový konvent pripravuje a zvoláva presbyterstvo.

Článok 32

Okrem plnoletých členov cirkevného zboru, ktorí si upravili svoje záväzky voči cirkvi, bez rozdielu na pohlavie, členovia konventu sú z úradu: farár, farár - administrátor, kaplán, zborový dozorca a poddozorca, kurátor, kostolník, kantor, pokladník, zapisovateľ, resp. iní cirkevní hodnostári.

Poradné a volebné (hlasovacie) právo na zborovom konvente nemá ten člen:

1. ktorý nevyrovnal všetky svoje príspevky na minulý rok a nekoná si ani ostatné svoje cirkevné povinnosti,
2. ktorý je pod opatrovníctvom,
3. ktorý je odsúdený alebo vyšetrovaný za zločin alebo za prečin, vykonaný zo ziskuchtivosti alebo proti verejnej mravnosti, pokiaľ trvajú právne následky.

Článok 33

Každý cirkevný zbor musí mať cirkevný výbor – presbyterstvo ako spravujúci orgán, počítajúci 12 až 36 členov.

Členovia presbyterstva sú:

1. z úradu: farár (resp. farári, keď ich cirkevný zbor má viacej), farár - administrátor, kaplán, dozorca, poddozorca, kurátor, kostolník, pokladník, kantor, právny zástupca, účtovník a zapisovateľ,
2. volení: členovia cirkevného zboru, ktorých volí cirkevný konvent (12 v zboroch do 2000 duší, 24 v zboroch viac ako 2000 duší a 36 vo veľkých zboroch).

Okrem riadnych členov presbyterstva cirkevný zbor má aj 1/3 náhradných členov.

Článok 34

Menoslov zvolených presbyterov včítane hodnostárov sa zasiela synodálnemu presbyterstvu na posúdenie.

Synodálne presbyterstvo potvrdí voľbu presbyterov ak vyhovuje podmienkam, resp. odmieta potvrdenie presbyterov, ktorí nezodpovedajú ustanoveniam tejto ústavy. V tomto prípade na miesto nepotvrdeného nastúpi náhradný presbyter.

Potvrdení presbyteri skladajú predpísanú prísahu v chráme Božom na riadnych službách Božích.

Článok 35

Za presbyterov môžu byť volení plnoletí, cirkvi a svojej viere oddaní členovia cirkevného zboru s bezúhonným životom, pravidelne sa zúčastňujúci na službách Božích, požívajúci velebnú sviatosť Večere Pánovej a verne vykonávajúci ostatné cirkevné povinnosti.

Členovia presbyterstva sa volia na 3, resp. 6 rokov v súlade s ustanoveniami štatútu cirkevného zboru.

Článok 36

Presbyterstvo má hlavne nasledujúce práva a povinnosti:

- a) vykonáva rozhodnutia zborového konventu,
- b) rozhoduje o operatívnych a neodkladných organizačných a hospodárskych záležitostiach cirkevného zboru,
- c) rieši prípady porušenia cirkevnej disciplíny,
- d) pripravuje návrhy vo všetkých otázkach, ktorých riešenie patrí zborovému konventu,
- e) stará sa o cirkevno-zborový majetok, dbá o jeho údržbu a riadne vykonávanie služieb Božích,
- f) plní ďalšie úlohy poverené zborovým konventom,
- g) dáva mienku, resp. návrhy vyššej cirkevnej vrchnosti na riešenie otázok, ktoré mu táto predostrie na riešenie.

Zborové presbyterstvo sa schádza podľa potreby a najmenej dvakrát za rok.

Zborové presbyterstvo zvoláva zborový farár a zborový dozorca.

Článok 37

Predsedníctvo každého cirkevného konventu je povinné starať sa o poriadok na zasadnutiach a to, aby sa na zasadnutiach nič také neuzavrelo, čo by presahovalo právomoc konventu alebo čo by sa priečilo predpisom cirkvi alebo štátnych zákonov.

Ak sa niektorý člen konventu neslušne správa, predsedníctvo má právo napomenúť ho k poriadku alebo zápisnične pokarhať a ak ani to nepomohlo, vtedy i zo zasadnutia vylúčiť.

Ak sa poriadok na zasadnutí nemôže zabezpečiť alebo môže byť obava, že konvent uzavrie niečo, čo presahuje jeho právomoc, predsedníctvo je povinné rozpustiť zasadnutie.

Článok 38

Člen alebo členovia konventu, ktorí úmyselne hatia v úradnom výkone predsedníctvo alebo cirkevnou vrchnosťou riadne vyslané poverenie a chcú ich na niečo prinútiť a urážajú ich, majú byť predvedení aj pred synodálne presbyterstvo.

Článok 39

Predsedníctvo cirkevného zboru, jeho konventu a presbyterstva tvoria zborový farár a zborový dozorca.

Zborový farár

Článok 40

Zborový farár ako duchovný pastier cirkevného zboru a správca farského úradu sa stará o pravidelné pestovanie náboženstva a kresťanských mravov svojich cirkevníkov. Na tomto podklade zborový farár má predovšetkým povinnosti:

1. úradne kázať – zvestovať slovo Božie a prisluhovať velebné sviatosti,
2. vykonávať vnútromisijnú, pastorálnu a výchovnú činnosť (navštevovať rodiny a nemocných, vyučovať deti a mládež, vychovávať v cirkevno-náboženskom duchu),
3. zabezpečovať disciplínu v cirkevnom zbore,
4. osobne sa zdokonaľovať a vzdelávať,
5. žiť príkladný osobný náboženský a mravný život,
6. viesť farský úrad, opatrovať cirkevné pečate, zápisnice, archív, cirkevné matriky, farskú knižnicu, písať kroniku cirkevného zboru,
7. plniť ďalšie úlohy vyplývajúce z ordinačného sľubu, zborového štatútu, cirkevných predpisov a z funkcie v orgánoch cirkevného zboru.

Úlohy patriace do pôsobnosti zborového farára môže vykonávať iný cirkevný predstaviteľ len so súhlasom farára.

Zborový farár so zborovým dozorcom zodpovedá za činnosť v cirkevnom zbore.

Článok 41

Zborového farára do funkcie volí a odvoláva zborový konvent podľa ustanovení volebného štatútu SEAVC v SČH vynášaného Synodou. Zborový farár sa volí na dobu, kým nenadobudne právo na penziu. V prípade potreby, keď o to požiada cirkevný zbor, biskup mu mandát predĺži.

Zborový farár môže opustiť farskú stanicu aj predtým so súhlasom cirkevného zboru, resp. v dorozumení s ním.

Platy a iné príjmy farárovi uštaluje cirkevný zbor na základe ustanovení platovej sústavy SEAVC. Platy farárov sa určujú podľa výšky platov zamestnancov v štátnej správe alebo v štátnych verejných službách. Okrem platu v hotovosti farár má právo na byt so záhradou. Zmeny v tomto ohľade sa musia oznámiť biskupskému úradu.

Článok 42

Za zborového farára môže byť zvolený kresťan, člen evanjelickej cirkvi a.v. a občan SČH, bezúhonného života, ktorý úspešne zakončil predpísané vysokoškolské teologické štúdium, bol ordinovaný za kňaza, absolvoval všetky skúšky a bol najmenej jeden rok kaplánom. Cudzí občan alebo osoba bez štátneho občianstva môže byť zvolená za zborového farára za podmienok stanovených štátnym zákonom. Zvoleného farára cirkevného zboru uvádza do úradu (inštalácia) biskup alebo jeho zástupca. Farár je zamestnancom cirkevného zboru, resp. SEAVC.

Článok 43

O uprázdení farárskej stanice upovedomuje cirkevný zbor ihneď biskupa. Biskup zariadi všetko, čo je potrebné, na dočasné vykonávanie prác uprázdnenej stanice. Do zboru, ktorý si nezaplnil svoju kňazskú stanicu za pol roka, biskup vymenuje administrátora s právom na minimálny plat určený cirkvou.

Článok 44

Za dozorcú cirkevného zboru môže byť volený plnoletý, cirkvi oddaný člen, ktorý požíva vážnosť a úctu v cirkevnom zbore, ktorý nie je v žiadnom úradnom pomere s cirkevným zborom, neprijíma žiadne úhrady a ktorý je občan SČH.

Zborový dozorca spolu so zborovým farárom zodpovedá za činnosť v cirkevnom zbore. Zborový dozorca je povinný plniť najmä tieto úlohy:

- žiť príkladný kresťanský život,
- chrániť záujmy a práva cirkevného zboru,
- starať sa o zborových zamestnancov a chrániť ich česť,
- starať sa o riadne a nezmenšené náležitosti zborových zamestnancov,
- dbať o zabezpečenie a zveľad'ovanie majetku cirkevného zboru,
- vykonávať iné úlohy stanovené touto ústavou, resp. štatútom cirkevného zboru.

Hodnosť dozorcú je čestná. Dozorca sa volí na 3, resp. 6 rokov podľa ustanovení štatútu cirkevného zboru.

Článok 45

Iní cirkevnozboroví hodnostári sú: poddozorca, kurátor, kostolník, pokladník. Okrem týchto si cirkevný zbor volí podľa potreby a obyčaje: zapisovateľa, účtovníka, právneho zástupcu a kantora. Všetci hodnostári a zamestnanci skladajú predpísanú prísahu.

Článok 46

Cirkevný zbor je povinný svojmu farárovi a ostatným zamestnancom zabezpečiť stanovené im príslušnosti.

Cirkevný zbor má záväzok vyčleniť časť svojich príjmov na všeobecné potreby cirkvi na základe rozhodnutia Synody na návrh synodálneho presbyterstva.

IV. KRAJOVÝ SENIORÁT

Článok 47

Krajový seniorát tvoria cirkevné zbory, ktoré do toho územného obvodu teritoriálne a tradične patria.

Krajový seniorát nemá osobitný seniorský úrad.

Článok 48

Funkciu koordinácie a zlad'ovania činnosti cirkevných zborov začlenených do krajevého seniorátu koná krajevý senior.

Krajový senior plní najmä tieto úlohy:

- prednáša na Synode správu o vnútromisijnej činnosti v senioráte,
- organizuje vnútromisijné slávnosti,
- navštevuje cirkevné zbory a stará sa o duchovno – náboženský život v senioráte,
- zvoláva zasadnutia kňazov seniorátu,
- koná aj iné úlohy, ktoré mu poveria cirkevné orgány.

Vo vykonávaní osobitných kompetencií krajevému seniorovi potrebnú pomoc poskytuje cirkevný zbor, v ktorom krajevý senior je zborovým farárom.

Krajového seniora volí Synoda.

V. KŇAZSKÁ KONFERENCIA

Článok 49

Kňazská konferencia je správnym orgánom – združením v rámci cirkvi, ktorý vo svojom zložení zahŕňa všetkých kňazov (farárov, kaplánov, biskupa), aktívnych a na dôchodku.

Konferencia má predsedu, ktorý sa volí z radu aktívnych kňazov, podľa pravidiel Kňazskej konferencie. Predseda konferencie zvoláva a predsedá zasadnutiami konferencie.

O zasadnutiach sa píše zápisnica.

Článok 50

Kňazská konferencia sa stará o riadny priebeh nábožensko-duchovného života v cirkvi, o publikovanie, resp. zaobstarávanie náboženskej literatúry a učebníc za doplnkové školenie cirkevných pracovníkov, o uskutočňovanie kontaktov s inými kresťanskými cirkvami a o iné veci duchovno-cirkevného pôsobenia.

Kňazská konferencia zriaďuje ekumenickú náboženskú činnosť mimo cirkvi a stará sa o mladú generáciu kňazov v cirkvi.

VI. SLOVENSKÁ EVANJELICKÁ A.V. CIRKEV V SRBSKU A ČIERNEJ HORE

1. Práva a povinnosti (oprávnenia) SEAVC

Článok 51

Práva a povinnosti SEAVC konajú ústavou určené cirkevné orgány.

Slobody a práva človeka ako kresťana – evanjelika, rovnosť pred cirkevnými predpismi ako i samostatnosť a rovnoprávnosť cirkevných zborov, sú základňou a meradlom oprávnení a zodpovednosti cirkevných orgánov.

Článok 52

SEAVC v SČH upravuje a zabezpečuje:

1. samostatnosť a samosprávnosť SEAVC, ako aj jej rovnoprávne postavenie a vzťahy s inými cirkvami a náboženskými spoločenstvami tak v štáte, ako i v zahraničí,
2. uskutočňovanie a ochranu práv svojich členov kresťanov – evanjelikov a.v., ústavnosti a zákonnosti,
3. rozvoj cirkevných zborov a znižovanie rozdielov v stupni ich materiálnych možností,
4. financovanie oprávnení SEAVC, ktoré sú určené touto ústavou a za tým účelom ustáľovanie členského príspevku, resp. iných cirkevných príjmov pre cirkevné potreby,
5. cirkevné sviatky a slávnosti, služby Božie a ich poriadok, ako aj všetky svoje obrady,
6. voľbu a uvoľnenie svojich kňazov, cirkevných hodnostárov a zamestnancov,
7. semináre pre školenie kňazského, kantorského a pomocného dorastu,
8. zriaďovanie cirkevných, charitatívnych a iných ústavov a organizácií na uskutočňovanie, resp. napomáhanie cirkevných cieľov a záujmov a povedomého náboženského života,
9. vykonávanie služieb lásky a dobročinnosti, ako aj šírenia evanjelia,
10. samostatné disponovanie s hnutelným a nehnuteľným cirkevným majetkom,
11. vydávanie náboženských publikácií, informovanie prostredníctvom masových médií,
12. organizáciu, oprávnenia a prácu cirkevných orgánov,
13. iné vzťahy, ktoré sú v záujme SEAVC v súlade s Ústavou a štátnymi zákonmi o právnom postavení náboženských spoločností.

SEAVC udržiava styky s evanjelikmi slovenskej menšiny, ktorí žijú aj mimo SČH.

Článok 53

SEAVC má svoj rozpočet, v ktorom vyjadruje príjmy a výdavky svojej riadnej činnosti. Prostriedky rozpočtu zabezpečujú sa zo synodálneho členského príspevku a iných príjmov povolených štátnym zákonom.

2. Vzťahy SEAVC

Článok 54

Vzájomné vzťahy medzi cirkevnými orgánmi a cirkevnými zbormi zakladajú sa na ich Ústavou a inými cirkevnými predpismi určenými oprávneniami a zodpovednosťami. V rámci týchto vzťahov nižšia cirkevná vrchnosť podriadená je vyššej cirkevnej vrchnosti, ktorej povinnosťou je bdieť nad tým, aby práva a povinnosti podriadených vrchností zostali neporušené.

Vyššia cirkevná vrchnosť má z úradnej povinnosti zrušiť rozhodnutie nižšej cirkevnej vrchnosti, vnesené proti cirkevným predpisom, resp. štátnym zákonom, aj v prípade, keď proti takému rozhodnutiu nebola podaná sťažnosť.

Článok 55

Orgány cirkevných zborov (konvent a presbyterstvo) a celocirkevné orgány (Synoda a synodálne presbyterstvo) vynášajú svoje rozhodnutia väčšinou hlasov prítomných členov, resp. predstaviteľov, pokiaľ ústavou alebo štatútom nie je určená kvalifikovaná väčšina. Kvórum k vynášaniu rozhodnutí a spôsob hlasovania upravuje sa osobitnými pravidlami cirkevných orgánov z predošlého odseku.

Článok 56

Rozhodnutia cirkevných zborov o ustálení, resp. zvýšení cirkevných príspevkov, o budovaní a oprave cirkevných budov, o kúpe a predaji nehnuteľností a o pôžičke sú právoplatné, keď ich schváli synodálne presbyterstvo

Článok 57

Protí rozhodnutiu a inému jednotlivému aktu cirkevného orgánu vynesenej v prvom stupni môže sa podať odvolanie. Odvolanie sa podáva na vyššiu vrchnosť v lehote 15 dní odo dňa vynesenia alebo oznámenia zainteresovaným.

3. Ústredné orgány cirkvi

Článok 58

SEAVC v SČH tvoria evanjelické a.v. cirkevné zbory, ktoré pôsobia na jej území.

Článok 59

SEAVC v SČH spravuje s rovnakými právami a zodpovednosťami biskup a synodálny dozorca, ktorí tvoria predsedníctvo cirkvi, synodálneho presbyterstva a Synody. V prípade ich neprítomnosti predsedníctvo cirkvi zastupuje najstarší aktívny senior a zástupca synodálneho dozorca, resp. synodálny presbyter, ktorého určí synodálne presbyterstvo.

Článok 60

Biskupa volí Synoda z radu kňazov, podľa podmienok stanovených touto ústavou.

Synodálneho dozorca volí Synoda z členov cirkvi, podľa podmienok stanovených touto ústavou.

Biskup, resp. synodálny dozorca volia sa na 6-ročné mandátne obdobie a môžu byť znovu zvolení.

Dohody, zmluvy a iné právne akty, resp. dokumenty v súvislosti s finančným hospodárením cirkvi podpisujú obaja členovia predsedníctva. Predpismi o účtovaní, resp. hospodárení môžu byť splnomocnené aj iné osoby na zastupovanie, resp. podpisovanie vo finančných záležitostiach.

Článok 61

Za biskupa môže byť zvolený ordinovaný kňaz, ktorý je občan SČH a ktorý svojím životom a svojou službou činil dobro cirkvi a národu, a tým si vydobyl všeobecnú úctu, a ktorý nemôže mať menej ako 50 rokov života, a má najmenej 20 rokov kňazskej služby.

Návrh kandidáta na biskupa predkladá kňazská konferencia a ustauuje synodálne presbyterstvo.

Článok 62

Biskup je prvým duchovným pastierom a vedúcim náboženského života SEAVC.

Biskup plní najmä tieto úlohy:

1. dohliada na čistotu evanjelického učenia v chrámoch a v tom smere zabezpečuje, aby sa evanjelium Kristovo zvestovalo v celej cirkvi podľa vieroučných zásad evanjelickej a.v. cirkvi, chráni cirkev a jej hodnotu,
2. dozerá na duchovnú činnosť v celej cirkvi, a preto podľa potreby úradne navštevuje cirkevné zbory a farárov,
3. zabezpečuje cirkevnú disciplínu,
4. sprostredkuje spolu so synodálnym dozorcem v úradných kontaktoch medzi štátnymi a cirkevnými vrchnosťami,
5. stará sa o dodržiavanie cirkevných predpisov,
6. vysviaca kandidátov na kňazský úrad a koná ich inštaláciu,
7. posviaca chrámy, cirkevné objekty a predmety,
8. vydáva úpravy duchovnej povahy a pastierske listy,
9. zriaďuje komisie a iné útvary, pre ktoré je oprávnený a nimi predsedá,
10. koná aj iné veci vyplývajúce z funkcie vo vrcholových orgánoch cirkvi.

Vo svojom mandátom období biskup najmenej raz vykoná vizitáciu všetkých cirkevných zborov, resp. filií. Biskup je povinný ponúknuť pokojné riešenie možných sporov v cirkevných zboroch. Pri týchto návštevách biskupa podľa potreby sprevádza synodálny dozorca.

O svojej práci biskup podáva správy na zasadnutiach kňazskej konferencie, synodálneho presbyterstva a Synody podľa potreby a najmenej raz do roka.

Článok 63

Sídlo biskupa je v Novom Sade.

Biskup môže byť zborovým farárom.

Biskup má právo vymenovať biskupského tajomníka za súhlasu synodálneho presbyterstva a ustáliť mu náležitosti.

Článok 64

Za synodálneho dozorca a zástupcu synodálneho dozorca možno zvoliť člena SEAVC, ktorý požíva všeobecnú vážnosť a úctu a ktorý je občanom SČH.

Synodálny dozorca spolu s biskupom zodpovedá za činnosť SEAVC

Synodálny dozorca plní najmä tieto úlohy:

Dbá spolu s biskupom o duchovný rast cirkvi, chráni cirkev a jej hodnotu,

Zabezpečuje ochranu a zveľaďovanie cirkevného majetku a dozerá na hospodársku činnosť cirkvi,

Zabezpečuje cirkevnú disciplínu a dbá o dodržiavanie cirkevných a iných predpisov.

Článok 65

Zvoleného biskupa, resp. synodálneho dozorca do úradu uvádza Synoda, pred ktorou skladajú predpísanú prísahu.

Biskup a synodálny dozorca zodpovedajú za svoju prácu Synode.

Článok 66

Ostatní cirkevní pracovníci sú: zástupca synodálneho dozorca, zapisovateľ, pokladník, právny zástupca, kontrolór synodálnych účtov a fondov, a podľa potreby aj iní hodnostári a zamestnanci. Hodnostári sa volia na 6 rokov.

Článok 67

V období medzi zasadnutiami Synody SEAVC riadi synodálne presbyterstvo.

Synodálne presbyterstvo tvoria biskup a synodálny dozorca, ktorí sú predsedovia synodálneho presbyterstva, ich zástupcovia, krajoí seniori (pre Báčku, pre Banát a pre Sriem), po dvaja synodálni presbyteri z troch seniorátov, synodálny pokladník, kontrolór, zapisovateľ a právny zástupca.

V práci synodálneho presbyterstva sa zúčastňuje aj predseda kňazskej konferencie.

Na zasadnutie sa podľa potreby môžu pozvať aj iní cirkevní predstavitelia.

Článok 68

Synodálne presbyterstvo plní najmä tieto úlohy:

1. pripravuje a predostiera návrhy pre Synodu, vykonáva rozhodnutia Synody a vydáva nariadenia na vykonávanie cirkevných predpisov,
2. dozerá na pokladnicu SEAVC a jej majetok,
3. kontroluje hospodárenie cirkevných zborov a schvaľuje ich rozpočty a záverečné účty,
4. schvaľuje kúpu a predaj nehnuteľností cirkevných zborov a uzavieranie ich pôžičiek, stavenie a opravu ich budov,
5. rozhoduje o organizačných a hospodárskych záležitostiach cirkvi, zostavuje a predostiera Synode návrh rozpočtu a záverečných účtov SEAVC, návrh na ustálenie synodálneho príspevku a iných príjmov,
6. konečne rieši odvolanie a apeláty jednotlivcov proti ustálenému zborovému príspevku alebo proti rozhodnutiam zborových orgánov s konečnou platnosťou,
7. potvrdzuje alebo odmieta potvrdenie voľby cirkevno-zborových hodnostárov a presbyterov, ako aj potvrdenia voľby farárov,
8. podľa potreby zriaďuje osobitné výbory a iné telesá kvôli rýchlejšiemu vykonávaniu vecí zo svojej kompetencie,
9. pripravuje a riadi voľby členov predsedníctva SEAVC,
10. prijíma a uvoľňuje zamestnancov biskupského úradu,
11. rozhoduje o súrnych a neodkladných veciach patriacich Synode, ktoré sa musia predostrieť na dodatočné schválenie,
12. vykonáva aj iné práce v súlade s ústavou a cirkevnými predpismi.

Článok 69

Synodálne presbyterstvo sa schádza podľa potreby a najmenej dvakrát za rok.

Synodálne presbyterstvo môže v mimoriadnych prípadoch vyniesť uzáver aj bez toho, že by sa zišlo na riadnom zasadnutí, a to tak, že predmet riešenia doručí každému členovi. Títo rovnakým spôsobom doručia svoj hlas predsedníctvu, ktoré v pôvodine uloží hlasy do archívu.

Synoda

Článok 70

Najvyšším orgánom SEAVC je Synoda.

Synodu tvoria:

- a) z úradu: predsedníctvo SEAVC (biskup a synodálny dozorca), krajoí seniori, všetci členovia synodálneho presbyterstva ako aj všetci kňazi a dozorcovia cirkevných zborov, alebo ich zástupcovia a jeden predstaviteľ všetkých kantorov,
- b) volení predstaviteľa cirkevných zborov, a to na každých začatých 1000 duší po jeden predstaviteľ.

Na zasadnutí Synody sa môžu zúčastniť ďalší cirkevní predstavitelia s poradným právom, ktorých môžu vyslať cirkevné zbory z radu svojich aktívnych cirkevníkov.

Článok 71

Synoda plní predovšetkým tieto úlohy:

1. prijíma zásadné opatrenia na zabezpečenie duchovného a mravno-náboženského života v cirkvi a zvlášť dbá o to, aby sa služby Božie všade riadne vykonávali a sviatosti prisluhovali,
2. plní funkciu ústavotvorného a zákonodarného orgánu,
3. rozhoduje o základných organizačných a hospodárskych záležitostiach cirkvi, schvaľuje jej rozpočet a záverečné účty,
4. rokuje a schvaľuje správy o činnosti biskupa a o jeho návrhoch, správy krajoých seniorov o vnútromisijnej činnosti, správu o činnosti synodálneho presbyterstva, predsedníctva cirkvi a iných cirkevných orgánov,
5. zriaďuje a zrušuje celocirkevné účelové ustanovizne,
6. volí biskupa a synodálneho dozorca, ich zástupcov, krajoých seniorov, členov synodálneho presbyterstva, právneho zástupcu, sudcov disciplinárneho súdu a iných hodnostárov,
7. stará sa o výchovu kňazského a pomocného dorastu, ako aj o výchovu mládeže,
8. stará sa o pestovanie kresťansko-náboženského života, o riadnu činnosť podriadených cirkevných vrchností, o zriaďovanie a údržbu cirkevných ustanovizní,
9. zaujíma stanoviská k otázkam verejného života,
10. vykonáva aj iné veci v súlade s ústavou.

Článok 72

Synoda sa schádza podľa potreby, a najmenej raz za rok.

Synodu zvolávajú biskup a synodálny dozorca.

Synoda sa začína so službami Božími.

Synoda rozhoduje väčšinou hlasov na zasadnutí, na ktorom je prítomná väčšina zo súhrnného počtu jej predstaviteľov, ak touto ústavou nie je určená osobitná väčšina hlasov.

Práca Synody sa môže upraviť osobitným rokovacím poriadkom, ktorý sama vynáša.

Článok 73

Cirkev vydáva svoj náboženský časopis, ako aj inú náboženskú literatúru: Bibliu, spevníky, modlitebníky, katechizmus, náboženské knihy, kalendáre, iné publikácie, spomienkové listiny a inú literatúru pre svoje pôsobenie.

Článok 74

Za dosiahnuté vynikajúce výsledky v uskutočňovaní duchovno-cirkevného života, za príspevky k materiálnemu a duchovnému rozvoju cirkvi a jej činnosti cirkev môže fyzickým a právnickým osobám udeliť uznania.

Uznania sa udeľujú na podnet presbyterstva, resp. cirkevných zborov.

Cirkevné zbory môžu udeliť svoje uznania.

Uznanie môže byť v tvare plakety, diplomu, ďakovnej listiny, resp. peňažnej odmeny.

VII. SPRÁVOVANIE MAJETKOVÝCH VECÍ

Článok 75

SEAVC spravuje svoje majetkové veci samostatne v zmysle základných princípov cirkvi a v medziach štátnych zákonov.

Článok 76

Spravovanie cirkevno-majetkových vecí deje sa podľa štatútov o cirkevnom hospodárení a účtovaní, ktoré vynáša Synoda.

Článok 77

Na krytie riadnych výdavkov cirkevno-samosprávnych ustanovizní môže sa použiť aj cirkevný majetok, ale len s povolením synodálneho presbyterstva.

Článok 78

Každé cirkevné samosprávne teleso zostavuje každý rok riadny rozpočet ročných potrieb ako aj príjmov na svoje krytie a stará sa o ich splatenie.

Pre zbory, ktoré nechcú zostaviť rozpočet, zodpovedajúci ich potrebám a nechcú sa postarať o potrebné krytie, urobí to záväzne synodálne presbyterstvo.

Článok 79

Peňažné alebo vecné (naturálne) zbierky pre kňazov a zborových zamestnancov sa môžu konať podľa ustanovení štátneho zákona.

Článok 80

Cirkevné zbory môžu v dohode s patričnými kňazmi a zamestnancami a za súhlasu vyššej cirkevnej vrchnosti vecné (naturálne) výdavky z roka na rok zmeniť.

Článok 81

Dozorný výbor SEAVC vykonáva dozor nad dodržiavaním a uplatňovaním ústavy a iných cirkevných predpisov v cirkvi a v cirkevných zboroch, ako aj využitím finančných prostriedkov.

Bližšie úlohy, zloženie, spôsob práce a voľba členov upraví sa osobitným nariadením synodálneho presbyterstva.

Cirkevné zbory majú svoje dozorné výbory.

VIII. HOSPODÁRSKO – FINANČNÝ VÝBOR

Článok 82

Hospodársko-finančný výbor rozoberá otázky a koordinuje činnosť cirkvi a jej zborov v súvislosti s hospodársko-finančnými záležitosťami a vynáša patričné rozhodnutia v súlade s ústavou a inými cirkevnými predpismi.

Úlohy, zloženie, spôsob práce a voľba členov výboru upraví sa osobitným nariadením synodálneho presbyterstva.

IX. CIRKEVNÝ SÚD

Článok 83

Cirkev koná svoju súdnu funkciu prostredníctvom svojho cirkevného súdu, ktorého organizáciu, zloženie a pôsobenie upravujú osobitným štatútom.

Článok 84

Do okruhu pôsobnosti cirkevného súdu patria cirkevné priestupky predpokladané štatútom cirkvi.

X. ZMENA ÚSTAVY

Článok 85

Návrh na zmenu ústavy môže podať najmenej 500 členov SEAVC, 1/5 predstaviteľov Synody, biskup, synodálne presbyterstvo a kňazská konferencia.

O návrhu na zmenu ústavy rozhoduje Synoda 2/3 väčšinou súhrnného počtu jej predstaviteľov, ktorá sa ustanoví každoročne pred Synodou.

Návrh na zmenu ústavy obsahuje ustanovenia, ktorých zmeny sa žiadajú a odôvodnenie.

Článok 86

Zmena ústavy sa koná amendementmi.

Predbežný návrh zmeny ústavy ustalať sa synodálne presbyterstvo.

Synoda schvaľuje akt o zmene ústavy 2/3 väčšinou všetkých svojich predstaviteľov, ktorá sa ustanoví každoročne pred Synodou.

XI. ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Článok 87

O uplatňovaní tejto ústavy vynesie sa osobitné uznesenie.

Článok 88

Zrušuje sa cirkevná ústava zo dňa 14. júna 1977 a zo dňa 17. júna 1978 s platnosťou odo dňa 17. júna 1978.

Článok 89

Táto ústava nadobúda účinnosť dňom vyhlásenia.

Synodálny dozorca

Mr. Pavel Lomiansky v.r.

Biskup

Mgr. Samuel Vrbovský v.r.